

EDUSKUNNAN VASTAUS 39/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi valtion vientitakuista

Asia

Hallitus on vuoden 2000 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi valtion vientitakuista (HE 215/2000 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 5/2001 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

valtion vientitakuista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vientitakuutoiminnan tarkoitus

Vientitakuutoiminnan tarkoituksena on vahvistaa Suomen taloudellista kehitystä edistämällä vientiä ja yritysten kansainvälistymistä.

2 §

Sovellettamisala

Tässä laissa säädetään valtion vientitakuutoimintaan sovellettavista ehdoista ja periaatteista.

Vientitakuut myönnetään viennistä tai ulkomaille suuntautuvista investoinneista syntyvän tappionvaaran varalle.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *viennillä* tavaran tai palvelun tuottamista, toimittamista, kuljettamista tai vuokrausta ulkomaiselle ostajalle tai vuokralleottajalle, valmistus-, teollis- tai tekijänoikeuden siirtämistä ulkomaille, suunnittelu-, asennus-, rakennus- tai muun työn tai palvelun suorittamista sekä tavaran varastoimista ulkomailla;

2) *investoinnilla* oman pääoman ehtoista tai muuta rahoitusta, tuotantolaitteita tai -menetelmiä sekä näihin rinnastettavia taloudellisia etuuksia, jotka sijoitetaan yritystoimintaan kohdemaassa;

3) *vientitakuulla* valtion vastuulla olevaa vientiä tai ulkomaille suuntautuvaa investointia koskevaa sopimusta tai sitoumusta, joka voidaan tehdä ensi- tai jälleenvakuutuksena, oma-

velkaisena takauksena, täytetakuuksena tai muuna vastuusitoumuksena.

4 §

Viennissä katettavat riskit

Vientitakuu voidaan myöntää korvaamaan viennistä syntyvä tappio, joka johtuu siitä, että:

1) sellainen sopimusosapuoli, sitoumuksen antaja tai edunsaaja, joka ei ole takuunottaja, rikkoo tai jättää noudattamatta sopimuksen tai sitoumuksen ehtoja tai tulee maksukyvyttömäksi;

2) sopimusosapuolista, sitoumuksen antajasta ja edunsaajasta riippumaton poikkeuksellinen seikka, kuten säädös, viranomaisen päätös tai toimenpide taikka ylivoimainen este, estää sopimusosapuolta tai sitoumuksen antajaa täyttämästä sopimuksen tai sitoumuksen mukaisia velvoitteitaan.

5 §

Ulkomaille suuntautuvassa investoinnissa katettavat riskit

Vientitakuu voidaan myöntää korvaamaan ulkomaille suuntautuvasta investoinnista syntyvä tappio, joka johtuu siitä, että sopimusosapuolista, sitoumuksen antajasta, edunsaajasta, investoinnin suorittajasta ja investoinnin kohteesta riippumaton poikkeuksellinen seikka, kuten säädös, viranomaisen päätös tai toimenpide taikka ylivoimainen este, estää sopimusosapuolta tai sitoumuksen antajaa täyttämästä sopimuksen tai sitoumuksen mukaisia velvoitteitaan taikka investoinnin suorittajaa hyödyntämästä investoinnista.

Vientitakuu voidaan erityisistä syistä myöntää korvaamaan ulkomaille suuntautuvasta investoinnista vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen tai takauksen vuoksi syntyvä tappio, joka johtuu siitä, että sellainen sopimusosapuoli, sitoumuksen antaja tai edunsaaja, joka ei ole takuunottaja, rikkoo tai jättää noudattamatta sopi-

muksen tai sitoumuksen ehtoja tai tulee maksukyvyttömäksi.

6 §

Erityisriskinotto

Vientitakuu voidaan myöntää valtioneuvoston erityisistä syistä antaman valtuuden nojalla silloinkin, kun vientiin tai ulkomaille suuntautuvaan investointiin, niiden rahoittamiseen tai kohdemaahan sisältyvä riski on niin suuri, että tavanomaisen riskinarvioinnin perusteella vientitakuuta ei voitaisi myöntää, tai kun vientitakuu myönnettäisiin riskinarvioinnin kannalta tavallisuudesta poikkeavilla ehdoilla.

7 §

Vientitakuuta myönnettäessä huomioon otettavat seikat

Vientitakuuta myönnettäessä ja vientitakuun ehtoja vahvistettaessa otetaan huomioon:

- 1) vientitakuuta koskevat Suomea sitovat kansainväliset säännökset ja määräykset;
- 2) kansainväliset kilpailutekijät;
- 3) taattavan hankkeen ympäristövaikutukset osana hankkeen kokonaisriskinarviointia.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, otetaan huomioon, että vientitakuutoiminta suunnataan korjaamaan rahoitusmarkkinoilla esiintyviä puutteita.

8 §

Maksut

Vientitakuuta koskevista päätöksistä voidaan periä käsittelymaksu, jota määrättäessä otetaan huomioon käsittelystä aiheutunut työmäärä ja käsittelystä aiheutuneet kustannukset.

Vientitakuusta peritään takuumaksu, jota määrättäessä otetaan huomioon riskiajan pituus, riskin kohteen luottokelpoisuus, riskin kohteen maan luottokelpoisuus ja muut katettavaan riskiin vaikuttavat seikat sekä kilpailutekijät.

9 §

Suojautumisjärjestelyt

Valtion edun turvaamiseksi tässä laissa tarkoitettu vientitakuutoiminnasta aiheutuvan tappionvaaran varalta voidaan suojautua vakuuksilla, vakuuksilla, vastuiden vaihtosopimuksilla ja muilla järjestelyillä (*suojautumisjärjestelyt*).

10 §

Vastuurajat

Vientitakuiden ja suojautumisjärjestelyiden yhteenlaskettu vastuu saa olla enintään 7 900 miljoonaa euroa. Edellä 6 §:ssä tarkoitettujen vientitakuiden takuuvastuu saa kuitenkin olla enintään 700 miljoonaa euroa ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettujen investointitakuiden takuuvastuu enintään 200 miljoonaa euroa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua vastuuta laskettaessa otetaan huomioon voimaan tulneiden vientitakuiden aiheuttama takuuvastuu taatulta pääomalta, ilman muita pääoman lisäksi mahdollisesti korvattaviksi tulevia eriä kokonaan ja sitovien takuutarjousten aiheuttamasta, taatulle pääomalle tulevasta takuuvastuusta vastaavasti puolet. Suojautumisjärjestelyiden aiheuttama vastuu otetaan huomioon nettomääräisenä siten kuin kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua vastuuta laskemista varten sopimusvaluutta muunnetaan euroiksi käyttäen vientitakuun myöntämispäivänä Euroopan keskuspankin valuutalle ilmoittamaa kurssia.

11 §

Vientitakuun myöntäminen ja hallinnointi

Tässä laissa tarkoitettua vientitakuuta myöntää ja niitä hallinnoi valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetussa laissa (443/1998) tarkoitettu yhtiö. Yhtiö myös vahvistaa vientitakuisiin sovellettavat yleiset sopimusehdot ja tekee 3 §:n 3 kohdas-

sa tarkoitettua sopimukset ja sitoumukset sekä suojautumisjärjestelyt.

Yhtiön on vientitakuiden käsittelyssä ja niitä hallinnoidessaan noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982) ja kielilaissa (148/1922) säädetään.

12 §

Julkisuus ja salassapito

Yhtiön tämän lain tarkoittaman toiminnan julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 5 §:ssä säädetään.

13 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset vientitakuutoiminnassa noudatettavista periaatteista, jotka koskevat:

1) 1 §:ssä tarkoitettua Suomen taloudellisen kehityksen edistämisen määrittelyä (suomalaisen intressin olemassaolo);

2) 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua kaupallisen riskin kattamisen edellytyksiä ulkomaille suuntautuvan investoinnin osalta;

3) vientitakuuhankkeiden ympäristövaikutusten arviointia;

4) vientitakuista perittäviä maksuja ja

5) muita vientitakuutuotteisiin, riskeihin ja hinnoitteluun liittyviä yleisiä suuntaviivoja.

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2000.

Tällä lailla kumotaan 14 päivänä syyskuuta 1962 annettu vientitakuulaki (479/1962) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voimaan tul-
leisiin vientitakuisiin sovelletaan lain voimaan
tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta 18 päivänä kesäkuuta 1998
annetun lain (445/1998) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Yhtiön antamista sitoumuksista säädetään li-
säksi valtion vientitakuista annetussa laissa
(/), laivanrakennus- tai laivanvarustamotoi-
mintaa harjoittaville yrityksille myönnettävistä
valtioneuvostokauksista annetussa laissa (573/1972),
ympäristönsuojelua edistäviin investointeihin

myönnettävistä valtioneuvostokauksista ja vientita-
kuista annetussa laissa (609/1973), valtion ta-
kuista perusraaka-ainehuollon turvaamiseksi an-
netussa laissa (651/1985) ja valtion pääomata-
kuista annetussa laissa (594/1992).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
200 .

Laki

valtioneuvostokaukasta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtioneuvostokaukasta 18 päivänä kesäkuuta 1998 annetun lain (444/1998) 4 § seuraavasti:

4 §

Valtion vastuu

Valtio vastaa erityisrahoitusyhtiön antamista
valtion vientitakuista annetussa laissa (/), lai-
vanrakennus- tai laivanvarustamotoimintaa har-
joittaville yrityksille myönnettävistä valtioneu-

vuksista annetussa laissa (573/1972), ympäris-
tönsuojelua edistäviin investointeihin myönnet-
tävistä valtioneuvostokauksista ja vientitakuista an-
netussa laissa (609/1973) ja valtion takuista perus-
raaka-ainehuollon turvaamiseksi annetussa lais-
sa (651/1985) tarkoitetuista takuista ja takauk-
sista, jos erityisrahoitusyhtiölle on lain mukai-

sessä menettelyssä vahvistettu näitä takuita tai
takauksia koskeva maksuvelvollisuus, eikä yh-
tiö ole sitä täyttänyt.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
200 _____ .

Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 2001
